

Szczegółowy opis zajęć (KARTA PRZEDMIOTU)

Nazwa zajęć: PROJEKTOWANIE URBANISTYCZNE ZESPOŁÓW MIESZKANIOWYCH
RAR-A-SSI-V-PUZM
Moduł A/5: Projektowanie urbanistyczne zespołów mieszkaniowych
śródmiejskich RAR-A-SSI-V-PUZMS
Moduł B/5: Projektowanie urbanistyczne zespołów mieszkaniowych
podmiejskich RAR-A-SSI-V-PUZMP

Kod zajęć: j.w.

Przynależność do grupy zajęć:

Rodzaj zajęć: kierunkowy
obowiązkowy

Kierunek studiów: Architektura

Poziom studiów: studia pierwszego stopnia

Profil studiów: ogólnoakademicki

Forma studiów: stacjonarne

Specjalność (specjalizacja): ----

Rok studiów: trzeci

Semestr studiów: 5

Formy prowadzenia zajęć, wraz z liczbą godzin dydaktycznych:
wykłady – 15 h;
projekt – 75 h.

Język/i, w którym/ch prowadzone są zajęcia: polski

Liczba punktów ECTS (zgodnie z programem studiów): 7

* – pozostawić właściwe

1. Założenia przedmiotu: zaznajomienie studentów z historią, teorią, kierunkami i zasadami projektowania, kształtowania oraz analizowania zespołów zabudowy mieszkaniowej
2. Odniesienie kierunkowych efektów uczenia się do form prowadzenia zajęć oraz sposobów weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

symbol	zakładane efekty uczenia się student, który zaliczył zajęcia:	formy prowadzenia zajęć	sposoby weryfikacji i oceny efektu uczenia się do wyboru z *
Wiedza: zna i rozumie			
K1A_W05	podstawy projektowania architektonicznego i urbanistycznego	Wykład, Zajęcia projektowe	Prezentacja posterowa; egzamin pisemny; przegląd; ocena projektu
K1A_W06	podstawowe elementy kompozycji architektonicznej i urbanistycznej oraz relacje między elementami kształtującymi przestrzeń.	Wykład, Zajęcia projektowe	Prezentacja posterowa, egzamin pisemny; przegląd; ocena projektu
Umiejętności: potrafi			
K1A_U05	wykorzystywać posiadaną wiedzę do formułowania i rozwiązywania problemów, w tym zadań nietypowych. Potrafi pozyskiwać, gromadzić, analizować informacje, a następnie formułować wnioski i wytyczne projektowe	Zajęcia projektowe	przegląd; ocena projektu
K1A_U17	w procesie projektowania stosować przepisy prawa dotyczące projektowania architektoniczno-budowlanego, urbanistycznego oraz realizacji inwestycji	Zajęcia projektowe	przegląd; ocena projektu
Kompetencje społeczne: jest gotów do			
K1A_K04	zrozumienia związków zachodzących pomiędzy ludźmi a budynkami oraz pomiędzy budynkami a środowiskiem je otaczającym	Wykład, Zajęcia projektowe	Prezentacja posterowa; egzamin pisemny; przegląd; ocena projektu

*** sposoby weryfikacji i oceny efektu uczenia się do wyboru z**

- egzamin pisemny, obejmujący zadania i zagadnienia teoretyczne,
- egzamin ustny,
- kolokwium,
- aktywność na zajęciach,
- udział w dyskusji,
- wykonanie ćwiczeń,
- test zaliczeniowy,
- Projekt
- Klauzura,
- Przegląd,
- inne

3. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (zgodnie z programem studiów):

Zaznajomienie studentów z historią, teorią, kierunkami i zasadami projektowania, kształtowania oraz analizowania zespołów zabudowy mieszkaniowej. Student ma wiedzę w zakresie podstawowych zasad i wymagań kształtujących zabudowę mieszkaniową. Zna podstawowe zasady kompozycji i struktury urbanistycznej oraz zagadnienia kształtowania i zagospodarowania przestrzeni w zespołach mieszkaniowych. Rozumie różnorodne uwarunkowania, związki i relacje zachodzące pomiędzy ludźmi a środowiskiem ich zamieszkania.

WYKŁADY obejmują następujące treści: genezę tematu; analizę urbanistyczną; kompozycję urbanistyczną; elementy zagospodarowania terenu, podstawowe odległości w zabudowie i zagospodarowaniu terenu; relacje przestrzenno-funkcjonalne, współczesne programy użytkowe, funkcje towarzyszące zabudowie mieszkaniowej; atrybuty, wymagania, standardy urbanistyczne; obsługę terenów mieszkaniowych: infrastrukturę techniczną i komunikacyjną; zawartość merytoryczną i oznaczenia graficzne mpzp i projektów zagospodarowania terenu; wskaźniki urbanistyczne, bilans terenu; zasady ekologicznego projektowania zespołów mieszkaniowych; dokumenty, ustalenia planistyczne oraz nurty i koncepcje rozwojowe dotyczące środowiska mieszkaniowego; współczesne wizje, nurty i realizacje zespołów mieszkaniowych.

MODUŁ A/5: PROJEKTOWANIE URBANISTYCZNE ZESPOŁÓW MIESZKANIOWYCH ŚRÓDMIEJSKICH
Zajęcia projektowe obejmują projekt zagospodarowania zespołu zabudowy mieszkaniowej wykorzystujący specyfikę i uwarunkowania lokalizacji śródmiejskiej. Projekt obejmuje tereny położone wewnątrz miasta w obszarach zurbanizowanych, posiadających potencjalne warunki dla rozwoju zabudowy mieszkaniowej.

MODUŁ B/5: PROJEKTOWANIE URBANISTYCZNE ZESPOŁÓW MIESZKANIOWYCH PODMIEJSKICH
Zajęcia projektowe obejmują projekt zespołu zabudowy podmiejskiej, wielofunkcyjnej z przewagą zabudowy mieszkaniowej. Wybrane do projektu lokalizacje to obszary podmiejskie, z możliwością budowy pełnofunkcyjnych dzielnic mieszkaniowych skomunikowanych z większymi ośrodkami miejskimi komunikacją miejską oraz drogami i drogami rowerowymi (oprac. A. Twardoch)

4. Opis sposobu wyznaczania punktów ECTS:

Forma aktywności	Liczba godzin / punktów ECTS
Liczba godzin zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia	90 h / 3 ECTS
Praca własna studenta 1 [*] zapoznanie się z literaturą, przygotowanie do egzaminu	15
Praca własna studenta 2 [*] przygotowanie do zajęć, opracowanie projektu	75
Praca własna studenta n [*]	
Inne ^{**} przygotowanie materiałów do zajęć, aktualizacja wykładów, przygotowanie egzaminów, ocena egzaminów, ocena projektów, konsultacje	30
Suma godzin	210
Liczba punktów ECTS przypisana do zajęć	7

Objaśnienia:

^{*} – praca własna studenta, należy wymienić formy aktywności, np. *przygotowanie do zajęć, interpretacja wyników, opracowanie raportu z zajęć, przygotowanie do egzaminu, zapoznanie się z literaturą, przygotowanie projektu, prezentacji, pracy pisemnej, sprawozdania itp.*
^{**} – inne np. *dodatkowe godziny zajęć*

5. Wskaźniki sumaryczne:

- liczba godzin zajęć oraz liczba punktów ECTS na zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów: **90 h / 3 ECTS**

- liczba godzin zajęć oraz liczba punktów ECTS na zajęciach związanych z prowadzoną w Politechnice Śląskiej działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów – w przypadku studiów o profilu ogólnoakademickim: **90 h / 3 ECTS**
 - liczba godzin zajęć oraz liczba punktów ECTS na zajęciach kształtujących umiejętności praktyczne – w przypadku studiów o profilu praktycznym: - - -
 - liczba godzin zajęć prowadzonych przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w Politechnice Śląskiej jako podstawowym miejscu pracy: **90 h / 3 ECTS**
6. Osoby prowadzące poszczególne formy zajęć (*imię, nazwisko, stopień naukowy lub stopień w zakresie sztuki, tytuł profesora, służbowy adres e-mail*):
- WYKŁAD: dr hab. inż. arch. Alina Pancewicz, prof. Pol. Śl.; alina.pancewicz@polsl.pl
- MODUŁ A/5: PROJEKTOWANIE URBANISTYCZNE ZESPOŁÓW MIESZKANIOWYCH ŚRÓDMIEJSKICH:
dr hab. inż. arch. Alina Pancewicz, prof. Pol. Śl.; alina.pancewicz@polsl.pl
- MODUŁ B/5: PROJEKTOWANIE URBANISTYCZNE ZESPOŁÓW MIESZKANIOWYCH PODMIEJSKICH:
dr inż. arch. Agata Twardoch; agata.twardoch@polsl.pl
7. Szczegółowy opis form prowadzenia zajęć:
- 1) wykłady:
- szczegółowe treści programowe:
 1. Wykład wprowadzający: problematyka zajęć, zasady oceny, tematy ćwiczeń.
 2. Geneza tematu, etapy rozwoju środowiska zamieszkania człowieka.
 3. Wprowadzenie do analizy urbanistycznej.
 4. Relacje przestrzenno-funkcjonalne, współczesne programy użytkowe, funkcje towarzyszące zabudowie mieszkaniowej.
 5. Zespoły zabudowy – atrybuty, wymagania, dostępność, struktura urbanistyczna, obsługa terenów mieszkaniowych.
 6. Kompozycja urbanistyczna zespołów mieszkaniowych.
 7. Zagadnienia kształtowania przestrzeni publicznych i półpublicznych w zespołach mieszkaniowych.
 8. Elementy zagospodarowania terenu, podstawowe odległości w zabudowie i zagospodarowaniu terenu.
 9. Środowisko mieszkaniowe w dokumentach i ustaleniach planistycznych.
 10. MPZP, projekt zagospodarowania terenu, zawartość merytoryczna, oznaczenia graficzne.
 11. Czynniki ekonomiczne w projektowaniu zespołów mieszkaniowych, wskaźniki urbanistyczne, bilans terenu.
 12. Zasady ekologicznego projektowania zespołów mieszkaniowych, zielona infrastruktura, projektowanie zrównoważone.
 13. Alternatywne modele mieszkaniowe.
 14. Współczesne wizje, nurty i realizacje zespołów mieszkaniowych w przykładach zagranicznych.
 15. Przegląd współczesnych tendencji, nurtów i realizacji zespołów mieszkaniowych w przykładach polskich.
 - stosowane metody kształcenia, w tym metody i techniki kształcenia na odległość:
wykład, prezentacja, wykorzystanie Platformy Zdalnej Edukacji.
 - forma i kryteria zaliczenia, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:
Podstawą zaliczenia wykładu jest zdanie dwóch kolokwiów (terminarz podany na pierwszym wykładzie) oraz zdanie egzaminu z wynikiem pozytywnym (liczba terminów egzaminu zgodna z regulaminem studiów), Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest pozytywne zaliczenie dwóch kolokwiów. Ocena z wykładów jest wypadkową ocen z kolokwiów i egzaminu.
 - organizacja zajęć oraz zasady udziału w zajęciach, ze wskazaniem czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:
Wykłady odbywają się co tydzień po 45 min lub co dwa tygodnie po 90 min; obecność studenta nieobowiązkowa;
- 2) opis pozostałych form prowadzenia zajęć: zajęcia projektowe:

MODUŁ B/5: PROJEKTOWANIE URBANISTYCZNE ZESPOŁÓW MIESZKANIOWYCH ŚRÓDMIEJSKICH

Przedmiotem zajęć jest projekt zagospodarowania zespołu zabudowy mieszkaniowej wykorzystujący specyfikę i uwarunkowania lokalizacji śródmiejskiej. Dominującą formą jest zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, uzupełniona obiektami o charakterze usługowym (wolnostojącymi lub wpisanymi w partery domów wielorodzinnych) oraz optymalnie do lokalizacji dobranym programem użytkowym. Projekt powinien: definiować przestrzeń w oparciu o czytelną strukturę i kompozycję urbanistyczną; wprowadzać układy zabudowy o wysokim standardzie urbanistycznym i architektonicznym, zapewniać program użytkowy odpowiadający potrzebom współczesnego użytkownika zespołów mieszkaniowych; optymalizować układ komunikacyjny; kształtować miejsca przyjazne mieszkańcom, sprzyjające aktywizacji i kreowaniu więzi międzysąsiedzkich oraz tożsamości zespołu.

Tereny i tematy projektów mogą być realizowane w porozumieniu z lokalnymi władzami samorządowymi lub instytucjami związanymi z kształtowaniem ładu przestrzennego miasta.

Metody badawcze stosowane w procesie projektowym: wizja lokalna, inwentaryzacja fotograficzna, analiza urbanistyczna istniejących uwarunkowań, analiza materiałów i dokumentów planistycznych, studia literatury przedmiotu, synteza zebranych materiałów.

Zakres opracowania: plansze projektowe, makieta urbanistyczna, zapis dokumentacyjny pracy.

- stosowane metody kształcenia, w tym metody i techniki kształcenia na odległość:
zajęcia praktyczne, dyskusja, prezentacja, wykorzystanie Platformy Zdalnej Edukacji.
- forma i kryteria zaliczenia, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:
Podstawą zaliczenia zajęć projektowych jest aktywne uczestnictwo w zajęciach (dopuszczalne nieobecności zgodne z regulaminem studiów), pozytywna ocena z przeglądu oraz pozytywna ocena z projektu. Ocena z zajęć projektowych jest wypadkową ocen z przeglądu, oceny końcowej projektu oraz aktywnego uczestnictwa w zajęciach.
- organizacja zajęć oraz zasady udziału w zajęciach, ze wskazaniem czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:
Zajęcia projektowe odbywają się co tydzień; obecność studenta obowiązkowa, liczba nieobecności zgodna z regulaminem studiów.

MODUŁ B/5: PROJEKTOWANIE URBANISTYCZNE ZESPOŁÓW MIESZKANIOWYCH PODMIEJSKICH

Przedmiotem zajęć jest projekt zagospodarowania dzielnicy mieszkaniowej wykorzystującej specyfikę i uwarunkowania lokalizacji podmiejskiej. Podstawą opracowania jest master plan podkreślający wielofunkcyjność projektowanego założenia. W ramach master planu, w proporcjach zależnych od lokalizacji zaprojektowane mają być budynki mieszkaniowe wielorodzinne i jednorodzinne, usługi i miejsca pracy. Przy projektowaniu uwzględnić należy także lokalne centrum dzielnicy, skomunikowanie transportem zbiorowym i indywidualnym z sąsiednimi ośrodkami miejskimi oraz zieloną i niebieską infrastrukturą. Przy ocenie pod uwagę brana będzie kompozycja urbanistyczna i program funkcjonalny oraz zastosowanie rozwiązań sprzyjających zrównoważeniu społecznemu i przyjaznych dla środowiska naturalnego.

Tereny i tematy projektów mogą być realizowane w porozumieniu z lokalnymi władzami samorządowymi lub instytucjami związanymi z kształtowaniem ładu przestrzennego miasta.

Metody badawcze stosowane w procesie projektowym: wizja lokalna, inwentaryzacja fotograficzna, analiza urbanistyczna istniejących uwarunkowań, analiza materiałów i dokumentów planistycznych, studia literatury przedmiotu, synteza zebranych materiałów.

Zakres opracowania: plansze projektowe, makieta urbanistyczna, zapis dokumentacyjny pracy.

- stosowane metody kształcenia, w tym metody i techniki kształcenia na odległość:
zajęcia praktyczne, dyskusja, prezentacja, wykorzystanie Platformy Zdalnej Edukacji.
- forma i kryteria zaliczenia, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:
Podstawą zaliczenia zajęć projektowych jest aktywne uczestnictwo w zajęciach (dopuszczalne nieobecności zgodne z regulaminem studiów), pozytywna ocena z przeglądu oraz pozytywna ocena z projektu. Ocena z zajęć projektowych jest wypadkową ocen z przeglądu, oceny końcowej projektu oraz aktywnego uczestnictwa w zajęciach.

- organizacja zajęć oraz zasady udziału w zajęciach, ze wskazaniem czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:

Zajęcia projektowe odbywają się co tydzień; obecność studenta obowiązkowa, liczba nieobecności zgodna z regulaminem studiów.

(opr. A. Twardoch)

- Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Kryteria oceny projektu: atrakcyjność kompozycji urbanistycznej, umiejętność wykorzystania istniejących uwarunkowań, powiązanie z sąsiedztwem, czytelny układ komunikacyjny, poprawne rozwiązania techniczne, dobór detalu urbanistycznego, estetyka podania pracy.

Ocena końcowa z przedmiotu jest wypadkową ocen z wykładów i ocen uzyskanych w trakcie zajęć projektowych. Sposób wyliczenia oceny końcowej z przedmiotu:

Ocena końcowa z przedmiotu = 0,5 x ocena ćwiczeń projektu + 0,1 x ocena z przeglądu + 0,1 x ocena aktywnego uczestnictwa na zajęciach + 0,2 x ocena egzaminu + 0,1 x ocena ze średniej arytmetycznej z kolokwium.

- Sposób i tryb uzupełniania zaległości powstałych wskutek:

- nieobecności studenta na zajęciach,
- różnic w programach studiów osób przenoszących się z innego kierunku studiów, z innej uczelni albo wznawiających studia na Politechnice Śląskiej:

Zgodnie z regulaminem studiów.

- Wymagania wstępne i dodatkowe, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć:

Przedmioty wprowadzające: Projektowanie urbanistyczne, Projektowanie zespołów urbanistycznych.

Wymagania wstępne: Znajomość podstaw urbanistyki i projektowania urbanistycznego.

- Zalecana literatura oraz pomoce naukowe:

Literatura podstawowa:

- Adamczewska-Wejchert H.: Kształtowanie zespołów mieszkaniowych, Arkady, Warszawa 1985.
- Alexander Ch.: Język Wzorców. Miasta, budynki, konstrukcja, Drukarnia Wydawnicza im. L. W. Ancyzyca, Kraków 2008.
- Bradecki T., Twardoch A.: Współczesne kierunki kształtowania zabudowy mieszkaniowej, Wydawnictwo Naukowe Politechniki Śląskiej, Gliwice 2013
- Chmielewski J.M. (red.): Niska intensywna zabudowa mieszkaniowa, Zakład Graficzny Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 1996.
- Czarnecki W.: Planowanie miast i osiedli, T. II: Miejsca pracy i zamieszkania, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1960.
- Gehl J.: Życie między budynkami, Użytkowanie przestrzeni publicznych, RAM, Kraków 2009.
- Korzeniewski W.: Poradnik projektanta budownictwa mieszkaniowego, Arkady, Warszawa 1981.
- Neufert E.: Podręcznik projektowania architektonicznego, Arkady, Warszawa 2009.
- Schneider-Skalska G.: Kształtowanie zdrowego środowiska mieszkaniowego. Wybrane zagadnienia, Wydawnictwo Politechniki Krakowskiej, Kraków 2004.
- Wejchert K.: Elementy kompozycji urbanistycznej, Wydawnictwo Arkady, Warszawa 1974.

Literatura uzupełniająca:

- Bielecki Cz.: Gra w Miasto, Wydawnictwo Dom Dostępny, Warszawa 1996.
- Czerny W.: Architektura zespołów osiedleńczych, Arkady, Warszawa 1972.
- Roto C.: New housing concept, Leading International Publishing Group, Barcelona 2002.
- French H.: Key urban housing of the twentieth century : plans, sections and elevations, Laurence King Publishing, London 2008.
- Żórawski J.: O budowie formy architektonicznej, Arkady, Warszawa 1973.
- Czasopisma architektoniczne i urbanistyczne, krajowe i zagraniczne, prezentujące najnowsze realizacje: Architektura-murator, Architektura i biznes, Baumeister, Domus, El Croquis, Wettbewerb Aktuell i in.

12. Opis kompetencji prowadzących zajęcia (*np. publikacje, doświadczenie zawodowe, certyfikaty, szkolenia itp. związane z treściami programowymi realizowanymi w ramach zajęć*):

Prowadzący zajęcia mają wieloletnie doświadczenie w prowadzeniu zajęć dydaktycznych (wykładów i ćwiczeń) z zakresu projektowania zespołów mieszkaniowych, publikują artykuły poświęcone tematyce mieszkaniowej (krajowe i zagraniczne), prowadzą warsztaty, uczestniczą w konferencjach o przedmiotowej tematyce, wykazują się także doświadczeniem zawodowym w zakresie architektury i urbanistyki.

13. Inne informacje:

Wszelkie kwestie sporne oraz te, które nie zostały poruszone w niniejszym dokumencie reguluje Regulamin Studiów.